

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyní JUDr. Magdalenou Ježkovou ve věci

žalobce: A. T.

proti

žalovanému: Ministerstvo vnitra České republiky, IČ 00007064
odbor azylové a migrační politiky
Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 27. července 2020, č. j. OAM-228/ZA-ZA11-ZA13-2020,

takto:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce napadl žalobou podanou dne 14. 8. 2020 rozhodnutí Ministerstva vnitra ČR, odboru azylové a migrační politiky (dále jen „žalovaný“ nebo „správní orgán“) ze dne 27. 7. 2020, č. j. OAM-228/ZA-ZA11-ZA13-2020, kterým ústřední správní orgán zastavil řízení o jeho žádosti o mezinárodní ochranu podle ustanovení § 25 písm. i) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), neboť žádost byla shledána nepřipustnou dle § 10a odst. 1 písm. e) zákona o azylu.

II. Žalobní argumentace

2. Žalobce předně uvedl, že s ohledem na jeho zdravotní stav a snahu být v kontaktu s rodinou, která žije na území Evropské unie, naplňuje podmínky pro udělení mezinárodní ochrany. Jsou tedy dány důvody stanovené v § 12 až § 14a zákona o azylu, zejména pak důvody pro udělení humanitárního azylu dle § 14 a doplňkové ochrany dle § 14a odst. 2 písm. b), c), d). Dle žalobce správní orgán nedostatečně zjistil skutkový stav věci, což mělo za následek nepřezkoumatelnost a nezákonnost napadeného rozhodnutí. Z nedostatečně zjištěného skutkového stavu pak žalovaný vyvodil nesprávný závěr o neexistenci azylově relevantního nebezpečí v zemi původu. Došlo rovněž k odchýlení od ustálené judikatury dotýkající se přiměřené pravděpodobnosti pronásledování a reálného nebezpečí vzniku vážné újmy. Nesprávný byl i závěr o nesplnění podmínek pro udělení humanitárního azylu. Dle žalobce tak žalovaný nedostatečným odůvodněním svého rozhodnutí postupoval v rozporu s § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), nedostatečným zjištěním skutkového stavu věci pak žalovaný porušil § 3 správního řádu.
3. Dle žalobce měl žalovaný užít v souladu s § 11a odst. 4 zákona o azylu své diskreční pravomoci a přihlédnout k důvodům hodným zvláštního zřetele. Následně žalobce prostřednictvím judikatury Nejvyššího správního soudu definoval správní uvážení. Dle žalobce je povinností správního orgánu se možností využití správního uvážení zabývat, obsahuje-li zákonná úprava tuto možnost. Tento myšlenkový proces pak musí být zaznamenán v odůvodnění rozhodnutí. Tyto požadavky ale nebyly ze strany správního orgánu naplněny.

III. Vyjádření žalovaného

4. Žalovaný v reakci na žalobní námitky uvedl, že v průběhu řízení postupoval v souladu s příslušnými zákony a dle jeho názoru nedošlo ke zkrácení práv žalobce. Ten dle správního orgánu neuvedl žádnou relevantní skutečnost odůvodňující opětovné vedení správního řízení.
5. První žádost žalobce o mezinárodní ochranu byla podána dne 17. 5. 2017, přičemž jejím důvodem bylo zajištění kvalitní bezplatné zdravotní péče a snaha být nablízku svým zletilým potomkům. V řízení o této žádosti žalovaný shledal, že nejsou dány důvody pro udělení mezinárodní ochrany. Žalobu proti tomuto rozhodnutí Krajský soud v Hradci Králové zamítl rozsudkem ze dne 24. 2. 2020, sp. zn. 32 Az 30/2018. Druhou žádost o mezinárodní ochranu podal žalobce dne 9. 3. 2020. V té uvedl, že je podána ze stejných důvodů jako žádost první. Nadto vyjádřil přání zůstat v České republice. Dle žalovaného tak nebyly zjištěny žádné nové skutečnosti, proto bylo řízení pro nepřípustnost žádosti zastaveno. Správní orgán rovněž připomněl, že zákon o azylu byl konstruován jako výjimečný institut, nikoli jako prostředek legalizace pobytu. K tomu slouží zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, ve znění pozdějších předpisů.
6. Postup vymezený § 11a odst. 4 zákona o azylu je dle žalovaného věcí diskrečního oprávnění správního orgánu, kdy v dané věci nepřipadalo jeho užití v úvahu, neboť nešlo o situaci, kdy je možné rozhodnout o udělení humanitárního azylu dle § 14 zákona o azylu. Jak plyne z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 10. 2003, č. j. 3 Azs 23/2003-61, pokud žalobce nežádá o udělení humanitárního azylu v řízení před správním orgánem, resp. neuvede důvody hodné zvláštního zřetele, které by mohl vzít správní

orgán v úvahu při rozhodování, nemůže k jejich případnému uplatnění až v žalobě soud přihlížet. Žalovaný dále uvedl, že se v souvislosti s možností udělení humanitárního azylu zabýval rodinnou, sociální a ekonomickou situací, s přihlédnutím k věku žalobce a jeho zdravotnímu stavu, již v přechodném řízení. Důvod hodný zvláštního zřetele však nezjistil.

7. Žalobu navrhl zamítnout.

IV. Posouzení věci krajským soudem

8. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu žalobních námitek v řízení podle části třetí hlavy druhé dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) a po prostudování obsahu správního spisu v kontextu s žalobními námitkami pak usoudil následovně.
9. Z předloženého správního spisu vyplynulo, že žalobce podal dne 17. 5. 2017 první žádost o udělení mezinárodní ochrany, o které žalovaný rozhodl po provedeném správním řízení dne 29. 8. 2018 rozhodnutím č. j. OAM-392/ZA-ZA11-K09-2017 tak, že se žalobci mezinárodní ochrana neuděluje. Žaloba proti tomuto rozhodnutí byla Krajským soudem v Hradci Králové zamítnuta dne 24. 2. 2020. Podstatné části spisového materiálu vztahující se k řízení o první žádosti žalobce jsou součástí správního spisu.
10. Dne 9. 3. 2020 podal žalobce opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany a dne 19. 5. 2020 poskytl správnímu orgánu údaje k žádosti, kdy uvedl, že o udělení mezinárodní ochrany žádá ze stejných důvodů, jaké byly uvedeny v předchozí žádosti. Rovněž dodal, že si přeje zůstat v České republice. Ke svému zdravotnímu stavu žalobce sdělil, že trpí cukrovkou, v České republice podstoupil operaci oka, nicméně je již v pořádku, pouze užívá léky na diabetes a vysoký krevní tlak. Jinak se zde neléčí.
11. O této druhé žádosti rozhodl správní orgán dne 27. 7. 2020 žalobou napadeným rozhodnutím tak, že žádost shledal nepřipustnou dle ustanovení § 10a odst. 1 písm. e) zákona o azylu a řízení o udělení mezinárodní ochrany dle § 25 písm. i) citovaného zákona zastavil.
12. Krajský soud vyšel v dané věci z následujících ustanovení zákona.
13. Dle § 10a odst. 1 písm. e) zákona o azylu je žádost o udělení mezinárodní ochrany nepřipustná, *„podá-li cizinec opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany, kterou ministerstvo posoudilo jako nepřipustnou podle § 11a odst. 1“*.
14. Podle § 11a odst. 1 zákona o azylu *„podá-li cizinec opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany, ministerstvo nejprve posoudí přípustnost opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany, a to, zda uvedl nebo se objevily nové skutečnosti nebo zjištění, které*
 - a) nebyly bez vlastního zavinění cizince předmětem zkoumání důvodů pro udělení mezinárodní ochrany v předchozím pravomocně ukončeném řízení a*
 - b) svědčí o tom, že by cizinec mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a.“*
15. Dle § 25 písm. i) zákona o azylu: *„Řízení se zastaví, jestliže je žádost o udělení mezinárodní ochrany nepřipustná.“*
16. Z dikce shora citovaného ustanovení § 10a písm. e) zákona o azylu lze dovodit, že je pro věcné projednání opakované žádosti nezbytné, aby obě podmínky stanovené v zákoně

byly naplněny kumulativně. Je třeba uvést nové skutečnosti nebo zjištění, jež nebyly bez vlastního zavinění žadatele zkoumány v předchozím řízení. Za nové skutečnosti nebo zjištění je poté nutno považovat pouze takové skutečnosti, které by mohly mít dopad do hmotněprávního postavení žadatele. Ostatně v jiných případech by nové správní řízení pozbývalo smysl, protože jeho výsledek by byl předem zřejmý a ve svém důsledku by takové rozhodnutí nekorespondovalo se zásadou hospodárnosti správního řízení. Opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany není možné vnímat jako institut k upřesnění, popř. doplnění, předchozí žádosti. Hlavním účelem je naopak postihnout takové případy, kdy se objeví závažné skutečnosti, které by mohly ovlivnit postavení žadatele, a které by mohly ovlivnit postavení žadatele, a které žadatel nemohl uplatnit vlastní vinou během předchozího správního řízení. Zpravidla se přitom bude jednat o takové skutečnosti, ke kterým došlo během času. Lze mezi ně zařadit i změnu situace v zemi původu. Užitím § 10a odst. 1 písm. e) zákona o azylu dochází k filtrování již jednou rozhodnutých žádostí o mezinárodní ochranu. Jde o výjimku, kterou je potřeba vykládat restriktivně tak, aby byl respektován jeden ze základních principů rozhodování ve veřejném právu, a to princip právní jistoty, jehož výrazem je i překážka věci rozsouzené.

17. K otázce opakované žádosti se vyjádřil i Nejvyšší správní soud např. ve svém rozsudku ze dne 11. 6. 2009, č. j. 9 Azs 5/2009-65, ve kterém uvedl: *„Hlavním smyslem a účelem možnosti podat opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany je postihnout případy, kdy se objeví takové závažné skutečnosti, které by mohly ovlivnit hmotněprávní postavení žadatele a které nemohl uplatnit vlastní vinou během předchozího pravomocně ukončeného řízení. Při opakovaném podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany je proto nutno důsledně dbát na splnění těchto podmínek, které mají na straně jedné garantovat určitou přidanou hodnotu této nové žádosti, jenž může vést k jinému rozhodnutí než u žádosti předchozí, a na straně druhé zajistit, aby nedocházelo k účelovému podávání opakovaných žádostí.“* Rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v rozsudku ze dne 6. 3. 2012, č. j. 3 Azs 6/2011-96, dospěl k závěru, že: *„Správní orgán je povinen v řízení o opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany zkoumat v souladu s § 10a písm. e) zákona o azylu, zda žadatel neuvedl nové skutečnosti nebo zjištění týkající se důvodů pro udělení azylu nebo důvodů pro udělení doplňkové ochrany, které nebyly bez jeho vlastního zavinění předmětem zkoumání důvodů pro udělení mezinárodní ochrany v předchozím pravomocně skončeném řízení ve věci mezinárodní ochrany. Přípustnost opakované žádosti je tak třeba posuzovat z pohledu možných nových skutečností a zjištění pro udělení jak azylu, tak udělení doplňkové ochrany. Obsahuje-li opakovaná žádost o udělení mezinárodní ochrany takové nové skutečnosti nebo zjištění, je správní orgán povinen hodnotit takovou žádost jako přípustnou a meritorně o ní rozhodnout. V opačném případě řízení o nepřipustné žádosti podle § 25 písm. i) zákona o azylu zastaví.“* Rovněž lze odkázat na rozsudek ze dne 8. 9. 2011, č. j. 7 Azs 28/2011-74, ve kterém Nejvyšší správní soud stanovil: *„Bylo-li řízení o žádosti o udělení mezinárodní ochrany zastaveno pro nepřipustnost podle § 25 písm. i) zákona o azylu, zkoumá správní soud pouze to, zda byly dány podmínky pro zastavení řízení. Důvody uváděné žadatelem se zabývá pouze z toho hlediska, zda jim mohly být známy v době první žádosti, a zda je tedy mohli uvést, či zda jim v tom nebránily objektivní důvody, zpravidla spočívající v tom, že o těchto důvodech vůbec nevěděli nebo je nemohli z objektivních či subjektivních legitimních příčin uvést.“*

18. Při opakovaném podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany je tedy nutno důsledně dbát na splnění obou výše stanovených podmínek, které mají garantovat jak určitou

přidanou hodnotu nové žádosti, jež může vést k odlišnému rozhodnutí správního orgánu, tak zajistit, aby nedocházelo k účelovému podávání opakovaných žádostí.

19. Jak je zřejmé ze správního spisu, žalobce v nové žádosti uvedl stejné důvody jako v žádosti ze dne 17. 5. 2017. K těmto dodal, že si přeje zůstat v České republice.
20. Dle názoru krajského soudu je obsah správního spisu dostatečným podkladem pro závěr, který učinil žalovaný v napadeném rozhodnutí, tedy že žalobce neuvedl žádné nové skutečnosti, které bez jeho zavinění nemohly být zkoumány v rámci předchozího pravomocně skončeného řízení. Soud se proto ztotožňuje s názorem žalovaného, že žalobce v nové žádosti neuvedl skutečnosti, které by nebyly součástí jeho první žádosti. Přání žalobce setrvat i nadále v České republice nemůže být shledáno jako relevantní důvod podle zákona o azylu a na opětovné posuzování žádosti o mezinárodní ochranu nemůže mít vliv. S důvody tvrzenými v první žádosti se správní orgán i soud vypořádaly v předchozím řízení.
21. Žalobce namítl i to, že žalovaný nevyužil správního uvážení dle § 11a odst. 4 zákona o azylu. Je pravdou, že § 11a odst. 4 zákona o azylu, který stanoví, že „*Ministerstvo vnitra může z důvodů hodných zvláštního zřetele posoudit podanou opakovanou a další opakovanou žádost jako přípustnou.*“, je obdobný znění § 14 zákona o azylu. V obou případech je užito kombinace neurčitěho právního pojmu („*důvodů hodných zvláštního zřetele*“) a správního uvážení („*ministerstvo může*“). Žalovaný tak obecně musí neurčitý právní pojem vyložit a aplikovat s ohledem na odborné posouzení v každém jednotlivém případě, avšak rozhodnutí, zda žadatelovu žádost posoudit jako přípustnou, či nikoliv, je už v jeho diskreční pravomoci. Ta je poměrně široká, omezena jen zákazem libovůle. Správní soudy pak přezkoumávají úvahu žalovaného o přípustnosti žádosti ve smyslu § 11 odst. 4 zákona o azylu v omezeném rozsahu, tedy zda rozhodnutí žalovaného nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického usuzování a zda premisy takového úsudku byly zjištěny řádným procesním postupem.
22. V případě žalobce žalovaný v napadeném rozhodnutí uvedl: „*Správní orgán tak neshledal důvody pro opakované posuzování žádosti výše jmenovaného o udělení mezinárodní ochrany ve vztahu k jím uváděným důvodům, neboť ten neuvedl žádnou novou skutečnost ve smyslu zákona o azylu, která by odůvodňovala opětovné vedení správního řízení a opětovné hodnocení důvodů odchodu žadatele o udělení mezinárodní ochrany z vlasti a obav z návratu do vlasti.*“ Tato část navazuje na popis průběhu předchozího správního řízení, popis žalobcem tehdy uváděných důvodů, souhrn jejich vypořádání a vypořádání důvodů uvedených v druhé žádosti o mezinárodní ochranu.
23. Z rozhodnutí jako celku je zřejmé, že žádné důvody hodné zvláštního zřetele žalovaný v případě žalobce neshledal. Je pravdou, že by bylo vhodné v rozhodnutí uvést, že ze strany žalobce nebyly naplněny důvody dle § 11a odst. 4 zákona o azylu, nicméně zrušení rozhodnutí pouze z tohoto důvodu by soud vnímal jako příliš formalistické jednání. Pro posouzení je podstatná skutečnost, že všechny okolnosti, které musely být zkoumány jako nové důvody žádosti, by byly bezpochyby podřaditelné právě i pod důvody zvláštního zřetele hodné ve smyslu § 11a odst. 4 citovaného zákona, které byly v rámci řízení o opakované žádosti vzaty v úvahu (neboť žalovaný zkoumal, zda jsou stejné, anebo nové oproti důvodům uvedeným v předchozí žádosti). Pokud přitom správní orgán dospěl k závěru, že ke změně hodnocení okolností oproti jejich předchozímu posouzení není důvod, implicitně shledal, že případ žalobce je případem

běžným, neobsahujícím zvláštní, mimořádné, předem typově nedefinované důvody, které by měly vést k uplatnění svého druhu mimořádné klauzule pro mimořádné okolnosti, již je zmocnění ke správnímu uvážení ve zmíněném ustanovení (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 12. 2005, č. j. 2 Azs 36/2005-48).

V. Závěr a náklady řízení

24. Krajský soud na základě shora uvedeného uzavírá, že napadené rozhodnutí bylo vydáno v souladu se zákonem, proto soud žalobu jako nedůvodnou zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).
25. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaný, který měl ve věci plný úspěch, by měl právo na náhradu nákladů řízení před soudem proti žalobci, který ve věci úspěch neměl. Žalovaný nárok na náhradu nákladů řízení neuplatnil a krajský soud nezjistil, že by mu nějaké náklady nad rámec jeho úřední činnosti vznikly.

Poučení:

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům (§ 54 odst. 5 s. ř. s.)

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Hradec Králové 14. prosince 2020

JUDr. Magdalena Ježková v. r.
samosoudkyně